

PEMDER

ETİK KURALLAR

Yazışma adresi:

Prof.Dr. Veli ORTAÇEŞME
Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği (PEMDER)
Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü
07070 Konyaaltı / ANTALYA
Tel: 0242-3102477
E-posta: pemdernek@gmail.com
Web sayfası: <http://www.pemder.org.tr>

PEMDER Etik Kurallar

Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği'nin (PEMDER) etkinliklerinde yer alan her PEMDER görevlisi (bu terim bundan böyle, tekil veya çoğul olarak, PEMDER kurulları üyesi, takım başkanı, program değerlendiricisi, öğrenci değerlendirici, PEMDER gönüllüsü ya da PEMDER çalışanı anlamında kullanılacaktır) genel etik kurallarla birlikte, bu belgede belirtilen PEMDER'e özgü etik kurallar doğrultusunda çalışmayı taahhüt eder. PEMDER etkinliklerini yürüten herkes, görevini en üst düzeyde etik davranış içinde yapmalıdır.

Bu belgenin amacı, PEMDER etkinlikleri ile ilgili etik standartların ayrıntılarını tanımlamaktır. PEMDER görevlileri, PEMDER Program Değerlendirme ve Akreditasyon Yönetmeliği'nin 8 ve 9 nolu maddeleri uyarınca, bu belgenin sonunda yer alan Gizlilik ve Etik Beyanını imzalamalıdır.

Çıkar Çatışması / Çakışması

1. PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Akreditasyon Kurulu (PAK) üyeliği görevi, değerlendirme sürecinin tarafsızlığına ve saygınlığına ilişkin sorgulamalara ya da çıkar çatışmalarına ve/veya çakışmalarına yol açabilecek durumlar yaratabilir. PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve PAK üyelerinin profesyonel ve etiğe uygun bir şekilde davranmaları, gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarını ve/veya çakışmalarını açıklamaları ve gerçek ya da görünür çıkar çatışmaları ve/veya çakışmaları ile ilgili olabilecek tartışma ve kararlardan uzak durmaları beklenir.
2. Benzer şekilde, değerlendirme takımı başkanlığı, program değerlendiriciliği ve öğrenci değerlendiricilik gibi görevler, değerlendirme sürecinin tarafsızlığına ve saygınlığına ilişkin sorgulamalara ya da çıkar çatışmalarına/çakışmalarına yol açabilecek durumlar yaratabilir. PEMDER bu kişilerden profesyonel ve etiğe uygun bir şekilde davranmalarını, gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarını/çakışmalarını açıklamalarını ve gerçek ya da görünür çıkar çatışmaları/çakışmaları ile ilgili olabilecek tartışma ve kararlardan uzak durmalarını bekler.
3. Bu yaklaşımın amaçları aşağıda sıralanmıştır.
  - a) Değerlendirme sürecinin saygınlığını ve PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve PAK üyelerinin ve değerlendirme takımı üyelerinin kararlarının güvenilirliğini sağlamak,
  - b) Adil ve tarafsız bir karar verme sürecini garanti etmek,
  - c) Tarafsız hareket edilmesini temin etmek ve tarafsız olunmadığı izlenimi verebilecek davranışların engellenmesini sağlamak.

4. PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, PAK üyeleri, PEMDER ya da PAK açısından karar sürecinde olan bir program ya da kurum ile yakın ve etkin bir ilişki içinde iseler ya da geçmişte olmuşlarsa, bu program ya da kurum ile ilgili karar verme sürecine katılamazlar. Yakın ve etkin ilişki aşağıda verilenleri içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir:
  - a) Kurum ya da programda halen öğretim üyesi, görevli ya da danışman olarak çalışıyor olması ya da geçmişte çalışmış olması,
  - b) Kurum ya da programda görev yapmak üzere görüşmeler ya da tartışmalar yapıyor olması ya da yapmış olması,
  - c) Kurumun öğrencisi olmuş olması,
  - d) Kurumdan onursal bir derece almış olması,
  - e) Eş, 1., 2. ve 3. derecede akrabalar ile eşin 1., 2. ve 3. derece akrabalarının kurumun ya da programın öğrencisi ya da çalışanı olması,
  - f) Kurumla ücret karşılığı olmayan resmi bir bağlantısı (örneğin, kurumun mütevelli heyeti ya da danışma kurulu üyeliği, vb.) bulunması.
5. PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve PAK üyeleri bir çıkar çatışması/çakışması yaratacak durumlara neden olmayacaklarını ve bu ilkeleri okuduklarını ve anladıklarını ifade eden bir Gizlilik ve Etik Beyanı imzalarlar.
6. Değerlendirme sürecinde görev yapacak takım üyelerinden değerlendirecekleri programa ilişkin kurum ve kişilerle gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarının/çakışmalarının olmadığına dair yazılı beyanda bulunmaları, ayrıca istenir.
7. PEMDER Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve PAK üyeleri, ilgili toplantıların kendilerinin gerçek ya da görünür çıkar çatışması/çakışması bulunan konuların tartışıldığı ya da karar alındığı bölümlerine katılmazlar. Bir toplantıda çıkar çatışması/çakışması nedeniyle kendisinin yetkisiz olduğunu beyan edenlerin adları kayıtlara geçirilir. Gerçek ya da görünür çıkar çatışması/çakışması aşağıdaki durumlarda oluşur:
  - a) Bir program ya da kurumla yakın ve etkin bir ilişki olması,
  - b) Parasal ya da kişisel bir bağlantı olması,
  - c) Kişinin yansız karar vermesine engel olacak bir neden olması.

PEMDER Etik Kuralları:

1. PEMDER görevlileri, program değerlendirmelerinin tüm süreç ve aşamalarında, PEMDER akreditasyonu konusunda kurumlara yapacakları sunumlarda ve kamuya yapacakları açıklamalarda genel etik kurallara ve PEMDER etik kurallarına uyma, bu faaliyetlerini

kamunun güvenliği, sağlığı ve çıkarı doğrultusunda yapma ve bu görevleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak çatışan/çakışan durumları PEMDER yönetimine bildirme sorumluluğunu kabul eder.

- a) PEMDER görevlileri, toplumdaki kişilerin yaşamının, güvenliğinin, sağlığının ve refahının, Peyzaj Mimarlarının mesleklerini yetkin birer profesyonel olarak icra etmesine bağlı olduğunun farkındadır.
  - b) PEMDER görevlileri, akreditasyon almış bir programın PEMDER ölçütlerini sağlamadığı bilgisine sahipse ya da öyle olduğuna inanmalarına yol açan nedenleri varsa, bu bilgiyi PEMDER'e yazılı olarak bildirir.
  - c) PEMDER akreditasyonu konusundaki sunum, seminer ve toplantı katılımlarının "PEMDER adına" yapılabilmesi için yetkili PEMDER kurulunun onayı alınmış olmalıdır. Bu etkinlikleri yürüten kişinin bağlı olduğu kuruluş "PEMDER" olarak gösterilir ve her türlü etkinlik dokümanında PEMDER logosu ve şablonları kullanılır.
2. PEMDER görevlileri, yalnızca eğitimli ve/veya deneyimli oldukları özel teknik alanlarda görev kabul eder.
3. PEMDER görevlileri, PEMDER adına görev yapan güvenilir kişiler olarak hareket etmeyi kabul eder, tüm çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınır ve çıkar çatışması/çakışması olan durumlarda bundan etkilenebilecek tüm tarafları haberdar eder.
- a) PEMDER görevlileri, PEMDER'i temsil ettikleri her etkinlikte ve durumda çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınır.
  - b) PEMDER görevlileri, verecekleri kararları ya da verecekleri hizmetin kalitesini etkileyebilecek ya da etkiliyormuş görüntüsü verebilecek her türlü çıkar çatışmasını/çakışmasını ve çıkar çatışması/çakışması potansiyelini beyan eder.
  - c) PEMDER kurullarının üyeleri bir kuruma ya da birimine program değerlendirmesi konusunda danışmanlık yapmaz.
  - d) Program değerlendirmesi konusunda bir kuruma ya da birimine danışmanlık yapmış, yapmakta olan ya da yapacak olan PEMDER görevlileri, bu durumu PEMDER'e bildirmek zorundadır ve ilgili kurumun programlarının değerlendirmesi sürecinin hiçbir aşamasında yer almaz.
  - e) PEMDER görevlileri, kendileri ile PEMDER ya da kendileri ile programları değerlendirilecek kuruluşlar arasında çıkar çatışması/çakışması yaratacak hiçbir görevi üstlenmez, hiçbir görüşmede bulunmaz ve tartışma içine girmez.

- f) PEMDER görevlileri, programları değerlendirilmekte olan kuruluşlardan ve çalışanlarından doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir hediye istemez ya da kabul etmez.
  - g) PEMDER görevlileri, programları değerlendirilmekte olan kuruluşlardan ve çalışanlarından programların değerlendirme sonucunu etkilemek amacıyla doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir ödeme yapılmasını istemez ya da böyle bir ödemeyi kabul etmez.
  - h) PEMDER değerlendirmeleri konusunda kurumların daveti üzerine, kurumlara sunum yapan, öğretim veren veya danışmanlık yapan PEMDER görevlileri yukarıdaki kurallara uymakla yükümlüdür.
4. PEMDER görevlileri, kamuyu tehlikeye sokan durumlar ya da yasal nedenlerle açıklanması gereken durumlar dışında, program değerlendirme kararları ile ilgili tüm bilgi ve belgelerin gizliliğini kabul eder.
- a) PEMDER görevlileri, görevleri sırasında kendilerine verilen tüm belge ve bilgileri gizli tutar ve bu belge ve bilgileri PEMDER görevleri dışında hiçbir amaçla kullanmaz.
  - b) PEMDER görevlileri, gizli belge, bilgi ve bulguları yasal nedenler dışında açıklamaz.
  - c) PEMDER görevlilerinin gizli belge, bilgi ve bulguları açıklamak zorunda kalmaları durumunda, hem PEMDER hem de ilgili kuruluştan izin almaları gerekir.
  - d) PEMDER görevlileri, kendilerine verilen öz değerlendirme raporlarını ve kurumdan edindikleri tüm diğer belgeleri kopyalamaz, çoğaltmaz, üçüncü kişi veya kurumlara vermez ve değerlendirme görevlerinin bitiminde imha eder ya da PEMDER'e geri verir.
5. PEMDER görevlileri, PEMDER içinde ve dışında yapacakları açıklamaların tarafsız ve doğru olacağını kabul eder.
- a) PEMDER görevlileri, raporlarında, açıklamalarında ve ifadelerinde tarafsız ve doğru olacaktır. PEMDER adına yapılan açıklamalar ya da yayımlanan her türlü rapor, açıklama ve ifadeler yalnızca konu ile ilgili bilgileri içerecektir.
  - b) PEMDER görevlileri, program değerlendirme konusunda başkaları tarafından telkin ya da teşvik edilmiş hiçbir ifade, eleştiri ya da gerekçeyi açıklamalarında kullanmaz. Bu tür bilgileri kullanmak durumunda kalırlarsa, bunların alıntı olduğunu, alıntının kaynağını ve bu bilgilerle kişisel çıkar sağlıyorsa bu durumu açıklamak zorundadır.
  - c) PEMDER görevlileri, bir gerçeği yanlış yorumlayan ya da gizleyen ifadeler kullanamaz.
  - d) PEMDER görevlileri, kanıtlanmış kişisel hatalarını kabul eder, kendi hata ve kararlarını haklı kılmak için gerçekleri çarpıtmaz ya da değiştirmez.

6. PEMDER görevlileri, PEMDER'in saygınlığını artırmak üzere onurlu, sorumlu, etik ve yasal davranır.
  - a) PEMDER görevlileri, toplumu aldatıcı davranışlardan kaçınır.
  - b) PEMDER görevlileri, kendilerinin ya da birlikte çalıştıkları kişilerin akademik ya da mesleki yetkinliklerini çarpıtmaz ya da yanlış anlaşılmasına izin vermez.
  - c) PEMDER görevlileri, başkalarının mesleki saygınlığına, uygulamalarına ya da işine, doğrudan ya da dolaylı olarak, kötü niyetli olarak zarar vermez. Eğer, başkalarının etik olmayan ya da yasal olmayan bir davranış içinde olduğuna inanırlarsa, somut gözlem ve bilgilerini yetkili makamlara sunar.
7. PEMDER görevlileri, herkese, ırk, dil, din, cinsiyet, engelli olma, yaş, medeni durum ve siyasi görüş gibi özelliklerine bakmaksızın, eşit davranmayı kabul eder. Program değerlendirme etkinliklerinde görev alanlar, tüm taraflara eşit ve adil davranır.
8. PEMDER görevlileri, meslektaşlarına ve kendileriyle birlikte çalışanlara mesleki gelişmelerinde yardımcı olmayı ve bu etik kurallara uymalarında destek olmayı kabul eder.
  - a) PEMDER, görevlilerini ve program değerlendirmesi ile ilgili olabilecek tüm tarafları bu etik kurallardan haberdar eder.
  - b) PEMDER, tüm yeni görevlilerinin bu etik kuralları anlamaları ve uygulamalarını sağlar.
  - c) PEMDER görevlileri, mesleki ve etik alanlardaki gelişimlerini sürekli sağlar ve bu konudaki etkinliklere katılır.
9. Bu etik kurallara uymadığı saptanan PEMDER görevlilerinin görevleri PEMDER Yönetim Kurulu tarafından sona erdirilir.

PEMDER

Gizlilik ve Etik Kurallar Beyanı

Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği'nin (PEMDER) bir görevlisi olarak, ben ..... PEMDER Etik Kurallar belgesinde verilen etik kuralları okuduğumu, anladığımı, en üst düzeyde etik ve mesleki davranış içinde olacağımı ve ayrıca:

1. Program değerlendirmelerini PEMDER değerlendirme ölçütlerine göre ve kamunun güvenliği, sağlığı ve çıkarı doğrultusunda yapmayı ve bu görevler ile doğrudan ya da dolaylı olarak çatışan/çakışan faktörleri anında açıklama sorumluluğunu,
2. Yalnızca yetkin olduğum alanlarda hizmet vermeyi,
3. PEMDER adına görev yapan güvenilir birisi olarak hareket etmeyi, tüm çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınmayı ve çıkar çatışmasının/çakışmasının ortaya çıktığı durumlarda bundan etkilenebilecek tüm tarafları haberdar etmeyi,
4. Kamuyu tehlikeye sokan durumlar ya da yasal nedenlerle açıklanması gereken durumlar dışında, program değerlendirme kararları ile ilgili tüm belge ve bilgilerin gizliliğini sağlamayı,
5. PEMDER içinde ve dışında tarafsız ve doğru açıklamalar yapmayı,
6. PEMDER'in saygınlığını korumak ve geliştirmek üzere onurlu, sorumlu, etik ve yasal davranmayı,
7. Herkese ırk, dil, din, cinsiyet, engelli olma, yaş, medeni durum ve siyasi görüş gibi özelliklerine bakmaksızın eşit davranmayı,
8. Meslektaşlarıma ve birlikte çalıştığım kişilere mesleki gelişmelerinde yardımcı olmayı ve bu etik kurallara uymalarında destek olmayı,
9. Bu etik kurallarının ihlal edilmesine ilişkin suçlamalarda kararın hızlı ve adil bir şekilde verilmesi için yürütülecek işlemleri desteklemeyi

kabul ve beyan ederim.

İmza: _____

Tarih: _____